

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

VM124:00/2015

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä Finanssivalvonnasta annetun lain 71 a §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksen luonnokseksi Finanssivalvonnasta annetun lain (FivaL) 71 a §:n muuttamisesta. Ehdotuksella on tarkoitus panna täytäntöön markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (MAR) 32 artiklan ja sitä täydentävän komission täytäntöönpanodirektiivin (EU) 2015/2392 (direktiivi) edellyttämät lain muutokset. Direktiivi on tarkoitus panna pääosin täytäntöön myöhemmin valmistavalla valtiovarainministeriön (VM) asetuksella. Ehdotuksella on myös tarkoitus yhdenmukaistaa FivaL 71 a § Finanssivalvonnan valvottavia koskevien, myöhemmin säädettyjen *whistleblowing* -säännösten kanssa.

Finanssivalvonta lausuu asiassa seuraavaa.

Finanssivalvonta pitää ehdotuksen lähtökohtaa direktiivin täytäntöön panemiseksi VM:n asetuksella perusteltuna. Finanssivalvonta kiinnittää kuitenkin huomiota seuraaviin direktiivin säännöksiin, joiden osalta lain muuttamista tulisi harkita.

Direktiivin 4 artiklan (Rikkomista koskevien ilmoitusten vastaanottamisesta ja jatkotoimia koskevat tiedot) mukaan toimivaltaisten viranomaisten on julkistettava verkkosivustollaan tietoja rikkomuksia koskevien ilmoitusten vastaanottamisesta. Artiklan 2 kohdan mukaan tällaisia tietoja ovat muun muassa: ”e) selkeä huomautus siitä, että henkilöiden, jotka antavat toimivaltaiselle viranomaiselle tietoja asetuksen (EU) N:o 596/2014 mukaisesti, ei katsota rikkovan mitään tietojen ilmaisemista koskevaa rajoitusta, joka on asetettu sopimuksella taikka lailla, asetuksella tai hallinnollisella määräyksellä, eikä heitä aseteta minkäänlaiseen vastuuseen tällaisen ilmaisemisen osalta.”

Finanssivalvonta toteaa, että jotta se voisi antaa tällaisen huomautuksen (vakuutuksen) verkkosivuillaan, tulee asiasta ensin säätää nimenomai-

sesti laissa. Tällainen säännös lienee tällä hetkellä vain arvopaperimarkkinainlain 12 luvun 4 §:ssä¹. Säännös koskee kuitenkin vain arvopaperien liikkeenlaskijoiden palveluksessa olevia henkilöitä. Asia voitaisiin mahdollisesti ratkaista säädösteknisesti siirtämällä kyseinen säännös FivaL:iin, jolloin se kattaisi kaikki MAR:iin pohjautuvat ilmoitukset. Sääntely olisi tällöin myös MAR:n 23 artiklan 4 kohdan mukainen.

Komission direktiivin 8 artiklassa, joka koskee työntekijöiden (ilmoittaja ja ilmoituksen kohde) suojelua, käsitellään Finanssivalvonnan ja työsuojeluviranomaisten välistä tietojenvaihtoa ja yhteistyötä. Finanssivalvonta katsoo, että viranomaisten välisen tietojenvaihdon turvaamiseksi FivaL 71 §:ää tulisi muuttaa niin, että Finanssivalvonta voi antaa työsuojeluviranomaisille kyseisen yhteistyövelvoitteen edellyttämät tiedot.

Ehdotetun 71 a §:n 4 momentin osalta Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että komission direktiivi pitää yksilöidä säännöksessä tarkemmin. Säännöksen pitää myös kuulua: ”Valtiovarainministeriön asetuksella *annetaan* tarkemmat säännökset...”.

Finanssivalvonta ehdottaa, että pykälän 5 momentti kuuluisi esimerkiksi seuraavasti: ”Finanssivalvonnan on kahden vuoden välein arvioitava tässä pykälässä tarkoitetun järjestelmän toimivuus.”

VM:n asetuksen valmisteluun liittyen Finanssivalvonta toteaa jo tässä vaiheessa seuraavaa.

Komission direktiivin 5 artiklan mukaan ilmoitukset tulee voida tehdä anonyymisti. Erityisesti perusteettomien ilmoitusten ehkäisemiseksi Finanssivalvonta on toistaiseksi edellyttänyt, että ilmoittaja ilmoittaa myös henkilöllisyytensä. Finanssivalvonta esittää, että anonyymien ilmoittamisen tulisi olla mahdollista vain jos kyse on MAR:n rikkomuksista, sillä muussa EU-lainsäädännössä ei edellytetä anonyymien ilmoitusten sallimista.

Kuten hallituksen esityksen luonnoksessa todetaan, voimassa oleva lainsäädäntö ei aseta Finanssivalvonnan järjestelmälle ja ilmoitusten vastaanottamista koskevalle menettelylle tai mekanismille erityisiä sisältö- tai muotovaatimuksia. Finanssivalvonnan nykyinen järjestelmä perustuu toistaiseksi kirjallisiin ilmoituksiin.² Finanssivalvonta toteaa, että direktiivin 6 artiklan mukaan sähköisen ilmoituskanavan luominen ei vaikuttaisi olevan pakollista, sillä sähköinen ilmoitus mainitaan paperisen ilmoituksen vaihtoehtona. Finanssivalvonnan on tarkoitus mahdollistaa lähivuosina sähköisten, tietoturvallisten ilmoitusten tekemisen sähköistä asiointia koskevan projektinsa toteuttamisen yhteydessä. Finanssivalvonta pitää tärkeänä,

¹ 4 § Vastuun rajoitus tietojen antamisesta Finanssivalvonnalle. Henkilön antaessa Finanssivalvonnalle tietoja markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisesti, ei henkilöä aseteta tietojen antamisen osalta vastuuseen sopimukseen, lakiin, asetukseen tai määräykseen perustuvaa tietojen ilmaisemista koskevan rajoituksen rikkomisesta.

² http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Valvonta/ilmoita_vaarinkaytosepailysta/Pages/Default.aspx.

että VM:n asetuksen valmistelussa voimassa olevaa oikeustilaa ei muuteta. Mikäli sähköisen ilmoituskanavan luominen on direktiivin mukaan kuitenkin pakollista, tulee Finanssivalvonnalle antaa asetuksessa riittävä siirtymäaika tarvittavan järjestelmän luomiseksi.

FINANSSIVALVONTA

Sonja Lohse
johtava neuvonantaja

Olli Laurila
johtava lakimies

